KUOPIO

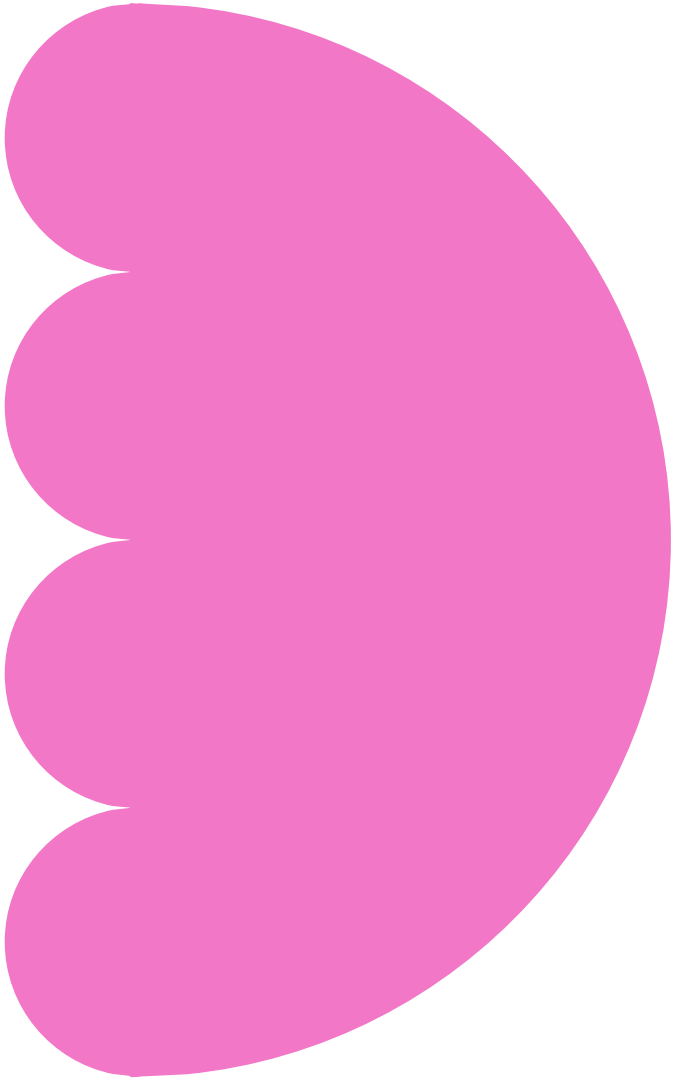
Kysely huoltajille esiopetuksen oppilaaksioton periaatteiden tarkennuksista

Vastausten koonti

12.10.2026

Kysely huoltajille esiopetuksen oppilaaksioton periaatteiden tarkennuksista
- vaikuttamismahdollisuus

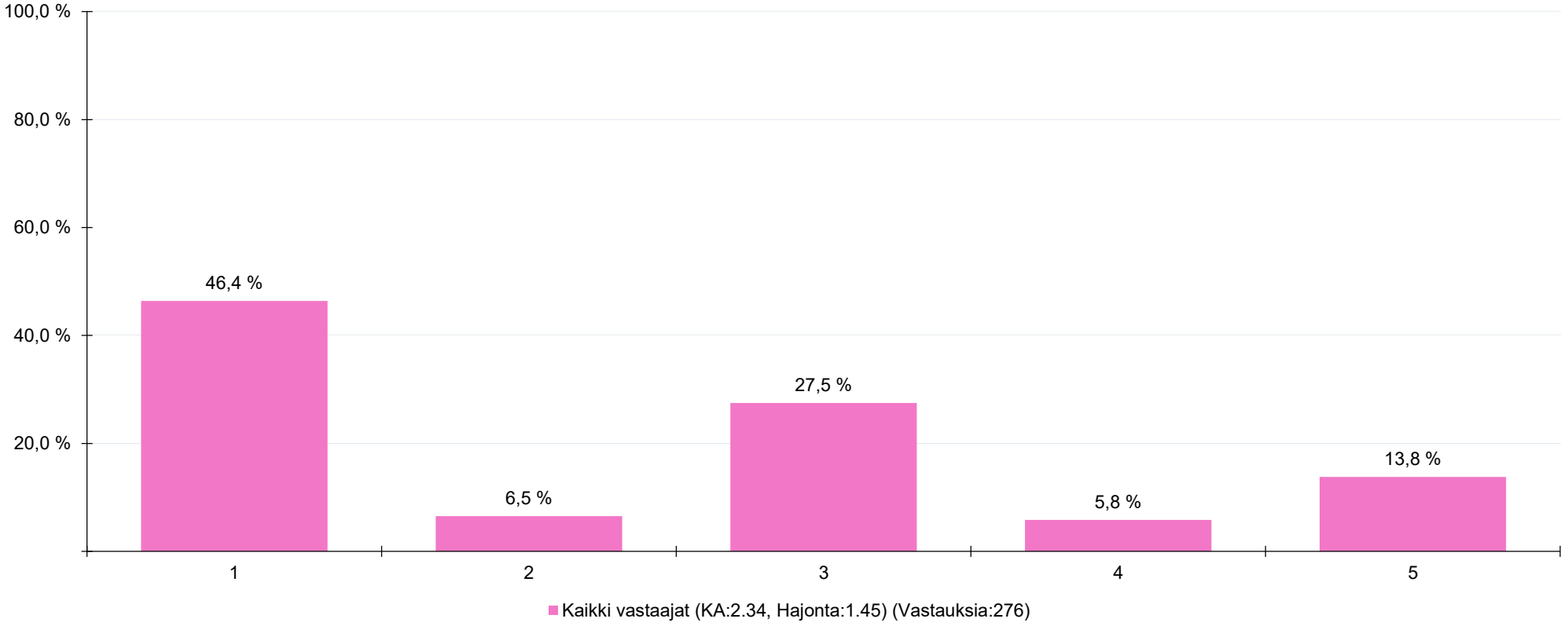
- Kysely toteutettiin anonyymilla Surveypal-kyselytyökalulla.
- Kyselyn tarkoituksena oli selvittää huoltajien näkemyksiä suunniteltuihin esiopetuksen oppilaaksioton periaatteiden tarkennuksiin liittyen.
- Kysely oli avoinna 28.9.-11.10.2026
- Kyselyyn vastasi 276 henkilöä. Kyselyn on nähnyt 1222 henkilöä.
- Vastausten koonnissa on hyödynnetty Microsoft Copilot-työkalua. Alkuperäiset vastaukset ovat diaesityksen lopussa.

Kysely esiopetuksen oppilaaksioton periaatteiden tarkennuksista

1. Onko suunnitelluilla tarkennuksilla vaikutusta perheellenne tarjottavaan palveluun?

1 = Ei vaikutusta
2 = Vähäiset vaikutukset
3 = En osaa sanoa
4 = Kohtalaiset vaikutukset
5 = Merkittäviä vaikutuksia

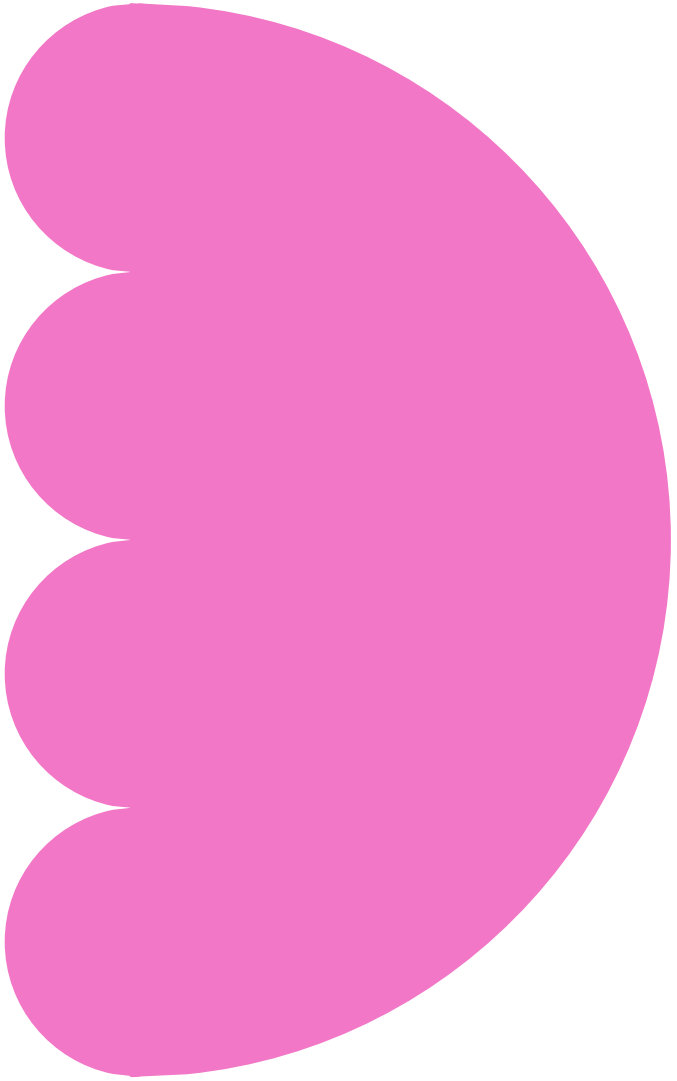

Onko suunnitelluilla tarkennuksilla vaikutusta perheellenne tarjottavaan palveluun?

52,9% vastaajista → ei vaikutusta tai vähäiset vaikutukset

27,5 % vastaajista → ei osaa sanoa

19,6 % vastaajista → kohtalaiset tai merkittävät vaikutukset

1. Millaisia vaikutuksia suunnitelluilla tarkennuksilla on perheenne tilanteeseen?

Vastauksista nousseet teemat:

a) Asiasta saadun tiedon epäselvyys ja epävarmuus
b) Aluerajojen tarkoituksenmukaisuus
c) Lähipalvelun ja yhtenäisen koulupolun merkitys
d) Huoli lasten edun toteutumisesta
e) Huoli perheiden arjen sujuvuudesta, pidentyvistä kuljetusmatkoista ja yksilöllisten tilanteiden huomioimisesta

a) Asiasta saadun tiedon epäselvyys ja epävarmuus

- Noin joka neljännes vastaajista kokee, että suunnitelluista muutoksista tai sen vaikutuksista omaan tilanteeseen ei ollut riittävästi tietoa vaikutusten arvioimiseksi.
- Karttoja ja aluejakoja pidetään vaikeaselkoisina, eikä esiopetuspaikkojen sijoittuminen tai käytännön toteutus avautunut vastaajille.
- Vastauksissa näkyy epävarmuutta siitä, että vastaajilla ei ollut tietoa siitä, miten esiopetuspaikat lopulta määräytyvät tai miten nykyinen ja uusi järjestelmä eroavat toisistaan.
- Osa vastaajista ei pystynyt arvioimaan vaikutuksia lainkaan puutteellisen tiedon vuoksi.

b) Aluerajojen tarkoituksenmukaisuus

- Useat vastaajat kokevat, etteivät suunnitellut aluejaot vastaa perheiden todellisia asiointi-, työmatka- tai koulunkäyntisuuntia.
- Osa alueiden rajoilla asuvista perheistä kyseenalaistaa vastauksissa sen, miksi lähin esiopetus- tai koulupaikka ei aina kuulu osoitteen mukaiseen alueeseen.
- Osassa vastauksista koetaan epäjohdonmukaisena se, että esiopetusalueet ja koulujen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan.
- Vastauksissa näkyy epävarmuus siitä, kuinka aluejako vaikuttaa lasten esiopetuspaikkaan.

c) Lähipalvelun ja yhtenäisen koulupolun merkitys

- Vastauksissa toivotaan, että esiopetus järjestetään lähellä kotia tai omalla kylällä.
- Tärkeäksi koetaan se, että varhaiskasvatus, esiopetus ja tuleva lähikoulu muodostaisivat lapselle mahdollisimman yhtenäisen ja turvallisen polun.
- Lapsen siirtyminen tutusta ympäristöstä ja tuttujen kavereiden kanssa samaan kouluun koetaan tärkeänä asiana.
- Maaseutualueilla esiopetuksen järjestäminen pienistä lapsimääristä huolimatta nähdään osassa vastauksissa myönteisenä ja lasten hyvinvointia, kaverisuhteita ja koulutielle siirtymisen sujuvuutta tukevana asiana.

d) Huoli lasten edun toteutumisesta

- Vastauksissa näkyy huoli siitä, että pitkät siirtymät, toistuvat ryhmänvaihdot ja tutun ympäristön menettäminen eivät ole lapsen edun mukaisia.
- Erityisesti tuen tarpeessa olevien lasten kohdalla painotetaan tuttujen aikuisten, kavereiden ja ympäristöjen merkitystä.
- Huolta herättävät kaverisuhteiden katkeaminen, lasten eriytyminen eri koulupoluille sekä sisarusten sijoittuminen eri yksiköihin.
- Monissa vastauksissa nähdään tärkeänä, että lapsen hyvinvointi, turvallisuuden tunne ja jatkuvuus asetetaan järjestelmän lähtökohdaksi.

e) Perheiden arjen sujuvuus, pidentyvät kuljetusmatkat ja yksilöllisten tilanteiden huomioiminen

- Pitkien etäisyyksien pelätään lisäävän päivittäistä autolla ajamista ja kuormittavan perheiden arkea. Huolta aiheuttavat kuljetusten järjestäminen, lasten hoitopäivien piteneminen, työmatkojen suunnat, perheiden kustannusten lisääntyminen, muuttotilanteet, työssäkäynti, opiskelu sekä lasten kuljettaminen eri yksiköihin.
- Vastauksissa toivotaan, että esiopetuspaikkojen suunnittelussa huomioitaisiin nykyistä paremmin perheiden yksilölliset tarpeet.
- Osa vastaajista toivoo mahdollisuutta vaikuttaa esiopetuspaikkaan sekä joustavia ratkaisuja toissijaisen haun kautta. Päätöksenteossa nähdään tarvetta tarkastella perheiden kokonaistilannetta pelkän osoitteen sijaan.

2. Muut mielipiteet valmistelussa olevasta muutoksesta.

Vastauksissa pysyy samankaltaiset teemat kuin edellisen kysymyksen vastauksissa:

a) Asiasta saadun tiedon epäselvyys ja valmistelun vaikeaselkoisuus
b) Aluerajojen tarkoituksenmukaisuus ja lähipalveluiden merkitys
c) Maaseutualueiden huomioiminen ja 7 lapsen minimirajan poistaminen
d) Lapsen etu, pysyvyys ja kaverisuhteet
e) Perheiden arjen sujuvuus ja yksilöllisten tilanteiden huomioiminen

a) Asiasta saadun tiedon epäselvyys ja valmistelun vaikeaselkoisuus

- Vastauksissa nousee esiin epäselvyys siitä, mikä nykyiseen käytäntöön verrattuna on muuttumassa ja miten muutokset vaikuttavat käytännössä perheiden tilanteeseen.
- Karttoja, aluejakoja, hakumenettelyjä ja saatekirjeitä on pidetty vaikeasti tulkittavina.
- Tiedottamisen on koettu olevan puutteellista erityisesti yksityisen varhaiskasvatuksen asiakkaiden näkökulmasta.
- Useat vastaajat eivät kokeneet saaneensa riittävästi tietoa arvioidakseen muutosten vaikutuksia.

b) Aluerajojen tarkoituksenmukaisuus ja lähipalvelujen merkitys

- Aluejakojen logiikkaa kyseenalaistetaan osassa vastauksista, etenkin joidenkin alueiden sijoittelun osalta. Esiopetuksen alueiden toivotaan vastaavan paremmin perusopetuksen oppilaaksiottoalueita.
- Rajakylien ja entisten kuntarajojen läheisyydessä asuvat perheet kokevat vastauksissaan nykyisten rajojen olevan ristiriidassa luonnollisten asiointi-, työmatka- ja koulunkäyntisuuntien kanssa.
- Osassa vastauksista näkyy toive joustavammista alueista ja mahdollisuutta huomioida paikalliset erityispiirteet paremmin.
- Esiopetuksen toivotaan sijoittuvan mahdollisimman lähelle kotia tai tulevaa lähikoulua, lähipalvelun koetaan olevan lapsen hyvinvointia tukeva ratkaisu.
- Tutun ympäristön, tuttujen aikuisten sekä kouluun tutustumisen merkitys koetaan suureksi ennen koulun alkua.
- Tärkeänä vastauksissa näkyi, että lapsen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen kouluun muodostaisi mahdollisimman yhtenäisen jatkumon.

c) Maaseutualueiden huomioiminen ja 7 lapsen minimirajan poistaminen

- Maaseutualueiden olosuhteiden huomioiminen saa vastauksissa erittäin paljon myönteistä palautetta.
- Seitsemän lapsen minimirajan poistamista pidetään vastausten mukaan oikeudenmukaisena, järkevänä ja maaseudun elinvoimaa tukevana ratkaisuna.
- Ratkaisun nähdään vastauksissa vähentävän epävarmuutta, pitkiä kuljetusmatkoja sekä mahdollistavan lasten esiopetuksen omassa tutussa ympäristössä.
- Maaseutualueen vastauksissa näkyy ehdotuksen luovan turvaa perheille.

d) Lapsen etu, pysyvyys ja kaverisuhteet

- Vastauksissa toivotaan, että päätöksenteon lähtökohtana tulee olla lapsen etu eikä taloudelliset säästöt. Huolta herättää myös se, vaarantaako päätöksenteko vanhemman ja lasten hyvinvoinnin.
- Lasten pysyvien ihmissuhteiden, kaverisuhteiden ja tutun toimintaympäristön säilymistä pidetään vastauksissa tärkeänä.
- Toiveena esitetään, että lapsia ei siirrettäisi tarpeettomasti yksiköstä toiseen lyhyeksi ajaksi.
- Erityisesti koulun aloitukseen liittyvän vaiheen nähdään onnistuvan parhaiten, kun muutoksia lapsen ympäristössä on mahdollisimman vähän.

e) Perheiden arjen sujuvuus ja yksilöllisten tilanteiden huomioiminen

- Toiveena esitetään enemmän joustavuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa esiopetuspaikan valintaan.
- Osassa vastauksista perheet kokevat hyvänä, etteivät uudistetut oppilaaksiottoalueet tarkoittaneet suoraan määrättyä esiopetuspaikkaa.
- Mahdollisuutta hakeutua muuhun kuin osoitteen mukaiseen esiopetuspaikkaan pidetään vastauksissa tärkeänä.
- Vastaajat toivovat läpinäkyviä valintaperusteita sekä enemmän päätösvaltaa erityisesti haja-asutusalueilla asuville perheille.
- Huolta vastauksissa aiheuttaa pitkät esiopetus- ja koulumatkat sekä niiden vaikutukset lasten päivän pituuteen. Lisäksi niiden pelätään lisäävän perheiden kuormitusta sekä vaikuttavan asumispäätöksiin.
- Maaseutualueella toivotaan huomioitavan turvalliset kuljetukset, kohtuulliset etäisyydet ja toimivien koulukyytien merkitys.
- Vastauksissa tuotiin esiin, että matkojen ja kuljetusten vaikutuksia tulisi arvioida nykyistä tarkemmin lapsen ja perheen näkökulmasta.

1. Onko suunnitelluilla tarkennuksilla vaikutusta perheellenne tarjottavaan palveluun?1 = Ei vaikutusta
2 = Vähäiset vaikutukset
3 = En osaa sanoa
4 = Kohtalaiset vaikutukset
5 = Merkittäviä vaikutuksia

